УДК 37.01:7.01:37.091.33 https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(7)-19

МЕТОДОЛОГІЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТНІСНОЇ ПАРАДИГМИ

Анетта Омельченко [1], **Наталія Кравцова** [1], **Тамара Панасюк** [1],

[1] Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Надійшла до редакції / Received: 1.12.2025 Схвалено до друку / Accepted: 19.12.2025

Анотація

У статті здійснено комплексний аналіз методології мистецької освіти в контексті компетентнісної парадигми як провідного концепту сучасного освітнього розвитку. Актуальність дослідження зумовлена трансформаційними процесами в системі освіти України, інтеграцією у європейський освітній простір, упровадженням ідей Нової української школи та переходом від знаннєвої моделі навчання до компетентнісно орієнтованої. У цьому контексті мистецька освіта набуває особливої значущості як простір формування цілісної особистості, здатної до творчої самореалізації, емоційно-ціннісного сприйняття світу та міжкультурної комунікації.
У статті уточнено поняття «методологія мистецької освіти» як багаторівневої системи теоретичних підходів, принципів і способів наукового пізнання та педагогічного проєктування, спрямованих на організацію мистецького навчання й виховання відповідно до ціннісних орієнтирів сучасного суспільства. Доведено, що методологія мистецької освіти в умовах компетентнісної парадигми виходить за межі традиційної дидактики та ґрунтується на інтеграції філософських, культурологічних, психологічних і педагогічних засад. Особливу увагу приділено аналізу компетентнісної парадигми як методологічної основи мистецької освіти. Визначено, що її сутність полягає в орієнтації освітнього процесу на формування ключових і предметних мистецьких компетентностей, які охоплюють не лише знання й уміння, а й досвід творчої діяльності, ціннісні установки, емоційно-естетичне ставлення до мистецтва та готовність до самовираження. Підкреслено, що мистецька компетентність має інтегрований характер і формується в процесі активної художньо-творчої діяльності, інтерпретації мистецьких творів, рефлексії та міждисциплінарної взаємодії. У статті акцентовано увагу на ролі педагога мистецтва як носія методологічної культури, здатного до проєктування освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу. Підкреслено, що сучасний учитель мистецтва має володіти не лише фаховими знаннями, а й методологічним мисленням, умінням інтегрувати різні види мистецтва, застосовувати інноваційні педагогічні технології та створювати умови для творчої самореалізації учнів. Практична значущість дослідження полягає в можливості використання його результатів у процесі модернізації змісту мистецької освіти, розроблення освітніх програм, навчально-методичних матеріалів і підготовки майбутніх учителів мистецтва.

Ключові слова: методологія мистецької освіти; компетентнісна парадигма; мистецька компетентність; освітні підходи; педагогіка мистецтва; художньо-творча діяльність; ціннісні орієнтири; інтеграція мистецтв.

© 2026 The Author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

UDC 37.01:7.01:37.091.33 https://doi.org/10.31652/3041-1017-2026(7)-19

METHODOLOGY OF ART EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE COMPETENCY-BASED PARADIGM

Anetta Omelchenko[1], **Nataliia Kravtsova**[1], **Tamara Panasyuk**[1],

[1] Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine

Abstract

The article presents a comprehensive analysis of the methodology of art education within the context of the competence-based paradigm as a leading concept of contemporary educational development. The relevance of the study is determined by transformational processes in the Ukrainian education system, integration into the European educational space, the implementation of the New Ukrainian School principles, and the shift from a knowledge-based model of learning to a competence-oriented approach. In this context, art education acquires particular significance as a space for the formation of a holistic personality capable of creative self-realization, emotionally and value-based perception of the world, and intercultural communication.

The article clarifies the concept of "art education methodology" as a multi-level system of theoretical approaches, principles, and methods of scientific inquiry and pedagogical design aimed at organizing artistic teaching and education in accordance with the value orientations of modern society. It is demonstrated that the methodology of art education within the competence-based paradigm goes beyond traditional didactics and is grounded in the integration of philosophical, cultural, psychological, and pedagogical foundations.

Special attention is given to the analysis of the competence-based paradigm as the methodological basis of art education. Its essence is defined as focusing the educational process on the development of key and subject-specific artistic competences, which encompass not only knowledge and skills but also creative experience, value orientations, emotional-aesthetic attitudes toward art, and readiness for self-expression. It is emphasized that artistic competence has an integrated character and develops through active artistic-creative activity, interpretation of artworks, reflection and interdisciplinary interaction. The article highlights the role of the art teacher as a bearer of methodological culture, capable of designing the educational process based on a competence-oriented approach. It is stressed that a contemporary art teacher should possess not only professional knowledge but also methodological thinking, the ability to integrate different types of art, apply innovative pedagogical technologies, and create conditions for students' creative self-realization.

The practical significance of the study lies in the potential application of its results in modernizing the content of art education, developing educational programs, teaching and methodological materials, and preparing future art teachers...

Keywords: art education methodology; competence-based paradigm; artistic competence; educational approaches; pedagogy of art; artistic-creative activity; value orientations; integration of arts.

© 2026 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Постановка наукової проблеми. Сучасний етап розвитку освіти характеризується трансформаційними процесами, які зумовлені цифровізацією, євроінтеграційними прагненнями та переорієнтацією освітніх систем на особистісний розвиток здобувачів освіти. Одним із ключових напрямів цих змін є утвердження компетентнісної парадигми як методологічної основи освітньої політики, що передбачає перехід від засвоєння сукупності знань до формування здатності діяти, мислити творчо та застосовувати набутий досвід у професійній діяльності.

У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема оновлення методології мистецької освіти. Мистецтво, як специфічна форма пізнання світу й самовираження особистості, має значний потенціал для формування ключових і предметних компетентностей, розвитку емоційного інтелекту, креативного мислення, ціннісних орієнтацій та культурної ідентичності. Водночас традиційні підходи до організації мистецької освіти не завжди відповідають вимогам компетентнісної парадигми, що зумовлює потребу в ґрунтовному методологічному переосмисленні її засад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному науковому дискурсі компетентнісна парадигма розглядається як провідна методологічна основа реформування вищої освіти, зокрема мистецької та музичної. Дослідження зарубіжних та українських вчених 2020–2025 років засвідчують зростання інтересу до проблеми формування професійних компетентностей майбутніх фахівців мистецтва в умовах інтеграції європейського освітнього простору, цифровізації та зміни змісту до результатів навчання.

Українські та зарубіжні науковці трактують компетентність як інтегральний результат освіти, що поєднує когнітивні, діяльнісні, емоційно-ціннісні та рефлексивні компоненти, які реалізуються в конкретному професійному контексті. У працях Сисоєвої С.О. та Томашевського В.В. наголошується, що в мистецькій та музичній освіті компетентнісний підхід має діяльнісно-творчий характер, оскільки художні й музичні компетентності формуються насамперед у процесі активної виконавської, інтерпретаційної та педагогічної практики (Farahie S, 2025, Sysoieva, 2024).

Міжнародні публікації також акцентують увагу на тому, що музична освіта у закладах вищої освіти дедалі частіше розглядається не лише як система фахової підготовки музикантів і педагогів, а як простір розвитку креативного мислення, емоційного інтелекту та здатності до міжкультурної комунікації (Arts-based approaches in interprofessional education, 2025). Водночас Farahie S. підкреслює важливість чітко окреслених критеріїв і показників сформованості музично-професійних компетентностей майбутніх учителів мистецтва, що забезпечує об'єктивність оцінювання результатів навчання (Farahie S, 2025).

Порівняльний аналіз міжнародних досліджень засвідчує, що у країнах Європейського Союзу, Північної Америки та Азії компетентнісна парадигма в мистецькій освіті реалізується через акцент на міждисциплінарності, проєктній діяльності та рефлексивному навчанні. Зокрема у працях Farahie та Sims мистецька освіта розглядається як складова розвитку людського капіталу, де художні компетентності безпосередньо пов'язані з креативністю, інноваційним мисленням і професійною мобільністю (Farahie S, 2025).

У західноєвропейських дослідженнях особлива увага приділяється діагностиці рівнів художньо-творчої компетентності майбутніх педагогів, що розглядається як методологічна умова підвищення якості мистецької освіти. У цих підходах компетентність інтерпретується як результат системної взаємодії теорії, практики та особистісної рефлексії.

Ці тенденції співзвучні з українськими науковими пошуками, проте вітчизняна мистецька освіта зберігає власну культурно-історичну специфіку, що виявляється у поєднанні національних традицій і європейських освітніх орієнтирів. Порівняльний аналіз міжнародного досвіду дозволяє не лише адаптувати ефективні практики, а й поглибити методологічне осмислення компетентнісної парадигми в українському контексті

Проблематика компетентнісної парадигми активно розробляється в сучасних педагогічних дослідженнях і в Україні. У працях українських науковців компетентнісний підхід розглядається як стратегічний напрям модернізації освіти, спрямований на

© 2026 The Author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

формування здатності особистості до саморозвитку, критичного мислення та практичного застосування знань (Гуревич, 2018; Падалка, 2022).

У галузі мистецької освіти увага дослідників зосереджена на проблемах формування мистецьких і культурних компетентностей, інтеграції різних видів мистецтва, а також оновлення змісту й методів навчання. Зокрема, у працях Л. Гаврилової акцентується роль інноваційних та цифрових технологій у реалізації компетентнісного підходу в мистецькій освіті. І. Барановська та колектив авторів аналізують методологічні засади формування культурної та інноваційної компетентностей майбутніх учителів мистецтва, підкреслюючи необхідність системного поєднання діяльнісного й аксіологічного підходів (Барановська, 2024; Гаврилова, 2021). Дослідження Л. Мартинів присвячені осмисленню мистецької освіти як соціокультурного феномена, у якому компетентнісна парадигма виступає чинником гуманізації освітнього процесу. Водночас у наукових публікаціях простежується фрагментарність підходів до розкриття методології мистецької освіти, що зумовлює потребу в її комплексному теоретичному аналізі з позицій компетентнісної парадигми (Мартинів, 2021).

Таким чином, незважаючи на значний інтерес науковців до проблем компетентнісної освіти та мистецької педагогіки, питання методології мистецької освіти в контексті компетентнісної парадигми потребує подальшого системного дослідження.

Метою статті є теоретичне обґрунтування методології мистецької освіти в контексті компетентнісної парадигми, визначення провідних методологічних підходів і принципів, що забезпечують формування мистецьких компетентностей здобувачів освіти в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Компетентнісна парадигма в сучасній педагогічній науці розглядається як системоутворювальна основа освітнього процесу, що орієнтує навчання на інтегрований результат — сформовані здатності особистості до продуктивної діяльності, самореалізації та соціокультурної взаємодії. У міжнародному науковому дискурсі компетентність трактується як динамічне поєднання знань, умінь, цінностей, досвіду та рефлексивних умінь, які актуалізуються в конкретному контексті діяльності. У мистецькій освіті це означає зміщення акцентів із репродуктивного засвоєння навчального матеріалу на активну художньо-творчу діяльність, інтерпретацію мистецьких творів і рефлексію власного естетичного досвіду.

У мистецькій освіті компетентнісна парадигма має специфічний характер, оскільки мистецтво апелює не лише до когнітивної, а й до емоційно-ціннісної, образно-асоціативної та творчої сфер особистості. Сучасні зарубіжні дослідження наголошують, що мистецька компетентність формується передусім у процесі активної художньої діяльності, інтерпретації мистецьких образів та естетичної рефлексії, а не через репродуктивне засвоєння інформації (Farahie S. 2025; Sysoiva, 2024). Таким чином, компетентнісна парадигма в мистецькій освіті розширює традиційні дидактичні межі, поєднуючи діяльнісні, аксіологічні та культурологічні засади навчання, що дозволяє розглядати мистецтво як потужний інструмент цілісного розвитку особистості.

Методологія мистецької освіти в умовах компетентнісної парадигми ґрунтується на поєднанні кількох взаємодоповнювальних підходів. Особистісно орієнтований підхід забезпечує врахування індивідуальних особливостей, інтересів і творчих можливостей здобувачів освіти. Діяльнісний підхід спрямовує освітній процес на формування практичних умінь і досвіду художньо-творчої діяльності, що є ключовим для становлення мистецької компетентності (Масол, 2020; Падалка, 2022).

Важливе значення має культурологічний підхід, який розглядає мистецтво як форму відображення та осмислення культурних цінностей суспільства. У поєднанні з аксіологічним підходом він сприяє формуванню ціннісного ставлення до мистецтва, розвитку естетичного смаку та здатності до міжкультурного діалогу. Інтегративний підхід забезпечує взаємодію різних видів мистецтва й навчальних дисциплін, що відповідає сучасним тенденціям міждисциплінарності освіти.

Особлива роль у впровадженні методології мистецької освіти належить педагогу, який виступає носієм методологічної культури та організатором художньо-творчої діяльності.

© 2026 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

 ISSN 3041-1009. Art in contemporary culture: theory and practice of teaching, 2026, No 7, 17-177

Сучасний учитель мистецтва має володіти здатністю проєктувати освітній процес відповідно до компетентнісної парадигми, використовувати інноваційні педагогічні технології та стимулювати рефлексивну активність учнів (Барановська, 2024; Гаврилова, 2021).

Компетентнісна парадигма у музичній освіті закладів вищої освіти передбачає переорієнтацію навчального процесу з домінування знаннєвого компонента на формування здатності майбутніх фахівців ефективно застосовувати музично-теоретичні знання, виконавські вміння та педагогічні навички в реальних професійних ситуаціях. Такий підхід відповідає сучасним європейським освітнім орієнтирам і концепції навчання впродовж життя.

Специфіка музичної освіти зумовлює формування особливого комплексу професійних компетентностей у здобувачів вищої освіти мистецького спрямування. Їх характер визначається інтеграцією виконавської, інтерпретаційної, методичної, комунікативної та емоційно-естетичної компетентностей, які функціонують у взаємозв'язку та взаємозумовленості. Така інтеграція є об'єктивно зумовленою поліаспектністю музичної діяльності, що поєднує художньо-творчий, когнітивний, емоційно-ціннісний і педагогічний виміри, у кожного з яких є своя специфіка. Художньо-творчий вимір пов'язаний зі створенням і втіленням музичного образу, розвитком образного мислення, інтерпретаційної уяви та індивідуального виконавського стилю, що забезпечує здатність майбутнього фахівця до творчого самовираження. Когнітивний вимір охоплює систему музично-теоретичних знань, аналітичних умінь і інтелектуальних операцій, необхідних для осмислення музичного тексту, його структурно-смислового аналізу та усвідомленого вибору виконавських і педагогічних рішень. Емоційно-ціннісний вимір зумовлює формування здатності до емоційного переживання музики, розвитку естетичної чутливості, емпатії та особистісного ставлення до художніх явищ, що виступає підґрунтям мотивації до музично-професійної діяльності й засвоєння культурних цінностей. Педагогічний вимір реалізується через уміння транслювати музично-художній досвід у процесі навчання, адаптувати зміст і форми музичної діяльності до вікових та індивідуальних особливостей учнів, організовувати художньо-комунікативну взаємодію та здійснювати педагогічну рефлексію. Ці виміри реалізуються в освітньо-професійній програмі «Середня освіта. Музичне мистецтво» за рахунок таких освітніх компонент, як-от: вокально-хорове та інструментальне виконавство (оркестровий клас, основний музичний інструмент, хоровий клас, постановка голосу, хорове диригування тощо), теорія і методика музичної освіти, мистецька педагогіка.

Основними принципами реалізації методології мистецької освіти в умовах компетентнісної парадигми визначаються принципи цілісності, інтеграції, варіативності, творчої свободи, культуровідповідності та рефлексивності, які у своїй сукупності забезпечують системний і особистісно зорієнтований характер підготовки майбутніх фахівців мистецького профілю.

Принцип цілісності передбачає розгляд мистецької освіти як інтегрованої системи, у межах якої поєднуються когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісний компоненти художнього пізнання. У компетентнісному вимірі цей принцип орієнтує освітній процес на формування цілісного художнього досвіду здобувачів освіти, що виявляється в єдності знань про мистецтво, умінь художньо-творчої діяльності та здатності до естетичного осмислення дійсності. Цілісність забезпечує гармонійне поєднання теорії та практики, індивідуального й колективного творчого досвіду, академічних і неформальних форм мистецького навчання. Принцип цілісності передбачає єдність теоретичної, виконавської, інтерпретаційної та педагогічної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Так, у підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва цілісність реалізується через поєднання музично-теоретичних дисциплін, виконавської практики, методики навчання та педагогічної практики. Зокрема, опрацювання музичного твору передбачає не лише його теоретичний аналіз, а й художньо-виконавське втілення та моделювання педагогічної ситуації його використання на уроці мистецтва. Такий підхід у компетентнісному вимірі забезпечує формування цілісного професійного образу вчителя, здатного поєднувати музично-

© 2026 The Author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

теоретичні знання, художньо-виконавську практику та педагогічну рефлексію у реальних освітніх умовах (Масол, 2020; Рудницька, 2021).

Принцип інтеграції полягає в міждисциплінарному та міжмистецькому поєднанні змісту освіти, що сприяє формуванню комплексних компетентностей. В умовах компетентнісної парадигми інтеграція реалізується через взаємодію різних видів мистецтва (музичного, образотворчого, хореографічного, театрального), а також через поєднання мистецьких і загальноосвітніх галузей. Прикладом реалізації цього принципу є інтегровані уроки або навчальні проєкти, у межах яких музичні образи осмислюються у зв'язку з літературними текстами, історичним контекстом або візуальними мистецтвами. Такі форми роботи сприяють розвитку асоціативного мислення, здатності до перенесення художнього досвіду в нові ситуації та формування цілісного світоглядного бачення.

Принцип варіативності передбачає гнучкість змісту, форм і методів мистецької освіти з урахуванням індивідуальних освітніх потреб, інтересів і здібностей здобувачів освіти. У межах компетентнісної парадигми варіативність забезпечує можливість вибору освітніх траєкторій, репертуару, видів творчої діяльності та способів демонстрації результатів навчання. Зокрема, у процесі фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва це може реалізовуватися через вибір сольного або ансамблевого виконавства, різних жанрово-стильових напрямів репертуару, участь у творчих проєктах чи педагогічних експериментах. Такий підхід сприяє актуалізації індивідуального творчого потенціалу та підвищенню мотивації до професійного саморозвитку.

Принцип творчої свободи акцентує увагу на створенні умов для самостійного художнього мислення, експериментування та індивідуальної інтерпретації мистецьких образів. У компетентнісному контексті творча свобода розглядається як необхідна умова формування креативної компетентності, здатності до продукування оригінальних ідей та прийняття нестандартних рішень. Практична реалізація цього принципу передбачає використання відкритих творчих завдань, імпровізаційної діяльності, проєктних і дослідницьких форм роботи, що дозволяють здобувачам освіти виходити за межі репродуктивного відтворення зразків. Наприклад, створення власних інтерпретацій музичних творів або розробка авторських методичних рішень для уроків мистецтва сприяє розвитку педагогічної та виконавської автономії.

Принцип культуровідповідності полягає в орієнтації мистецької освіти на національні та загальнолюдські культурні цінності, традиції й художню спадщину. У межах компетентнісної парадигми цей принцип забезпечує формування культурної ідентичності, здатності до осмислення мистецтва як соціокультурного феномена та активної участі в культурному житті суспільства. Так, використання української музичної спадщини поряд із творами світової класики та сучасного мистецтва сприяє поєднанню національного й універсального культурного досвіду. Водночас культуровідповідність передбачає відкритість до міжкультурного діалогу та інтерпретації мистецьких явищ у глобальному контексті (Падалка, 2022).

Принцип рефлексивності спрямований на розвиток здатності до усвідомлення власного професійного досвіду, самооцінювання виконавських і педагогічних досягнень та корекції освітньої діяльності. У компетентнісній моделі мистецької освіти рефлексивність забезпечує готовність майбутнього фахівця до безперервного професійного зростання в умовах динамічних змін освітнього середовища (Масол, 2021; Ничкало, 2020). Реалізація цього принципу відбувається через рефлексивні обговорення, самоаналіз виконавських виступів, ведення творчих щоденників, портфоліо професійних досягнень, що сприяє формуванню відповідального ставлення до власної професійної діяльності.

Дотримання зазначених принципів створює методологічне підґрунтя для формування компетентнісно орієнтованого освітнього середовища, у якому мистецтво постає не лише навчальним предметом, а й засобом особистісного розвитку, соціалізації та духовного збагачення майбутніх вчителів мистецтва.

Висновки. Отже, методологія мистецької освіти в контексті компетентнісної парадигми є складною багаторівневою системою, що інтегрує філософські, культурологічні та педагогічні засади сучасної освіти й відображає актуальні

© 2026 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

трансформації освітнього простору. Компетентнісний підхід забезпечує переорієнтацію мистецької освіти на формування цілісної, творчо активної особистості, здатної до художнього мислення, емоційно-естетичного переживання та самореалізації в професійній і соціокультурній діяльності.

У ході дослідження обґрунтовано, що ефективність реалізації методології мистецької освіти значною мірою зумовлюється дотриманням принципів цілісності, інтеграції, варіативності, творчої свободи, культуровідповідності та рефлексивності, які забезпечують єдність теоретичної, художньо-творчої й педагогічної підготовки майбутніх фахівців. Зазначені принципи сприяють формуванню комплексних професійних компетентностей, розвитку міждисциплінарного та асоціативного мислення, а також здатності до інтерпретації мистецтва як багатовимірного соціокультурного феномена. Визначено, що інтеграція різних видів мистецтва й освітніх галузей у межах компетентнісної парадигми створює умови для розширення художнього досвіду здобувачів освіти, актуалізації їхнього індивідуального творчого потенціалу та формування готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Особливого значення набуває рефлексивний компонент мистецької підготовки, який забезпечує здатність майбутніх учителів мистецтва до критичного осмислення власного професійного досвіду, безперервного саморозвитку й адаптації до динамічних змін освітнього середовища.

Теоретичне осмислення методологічних засад мистецької освіти створює підґрунтя для подальшого вдосконалення освітніх програм, навчально-методичного забезпечення та підготовки педагогів мистецьких дисциплін відповідно до викликів сучасного освітнього простору.

Список використаних джерел

Барановська, І. М., Ковальчук, О. В., Сидоренко, Н. П. (2024). Формування культурної та інноваційної компетентностей майбутніх учителів мистецтва: методологічні засади. Мистецтво та освіта, 1, 9–16.

Гаврилова, Л. А. (2021). Компетентнісний підхід у мистецькій освіті: методологічні орієнтири. Педагогічні науки, 95, 45–52.

Гуревич, І. М. (2018). Методологічні засади формування професійної компетентності майбутніх педагогів. Вінниця : Нілан-ЛТД, 268 с.

Мартинів, Л. В. (2021). Методологія формування художньо-професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Професійна освіта: методологія, теорія та технології, 13, 85–94.

Масол, Л. М. (2020). Компетентнісний підхід у мистецькій освіті. Київ : Педагогічна думка, 248 с.

Ничкало, Н. Г. (2020). Компетентнісна парадигма як основа модернізації професійної освіти. Освіта і суспільство, 3, 7–15.

Падалка, Г. М. (2022). Мистецька педагогіка: аксіологічний та компетентнісний виміри. Київ : Освіта України, 312 с.

Пометун, О. І. (2022). Теорія і практика формування ключових і предметних компетентностей учнів. Київ : Генеза, 304 с.

Рудницька, О. П. (2021). Педагогіка мистецтва: сучасні концепції та освітні практики. Київ : Академія, 2021. 268 с.

Arts-based approaches in interprofessional education: A scoping review. (2025). Journal of Interprofessional Education & Practice, 40, 1–10. https://doi.org/10.1016/j.xjep.2025.100757.

Farahie, S. N. B., Sihes, A. (2025). Competency Development in Visual Arts Education: Human Capital and Teaching Effectiveness (Systematic Review). International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 15(9), 1–15. https://doi.org/10.6007/IJARBSS/v15-i9/26492.

Sysoieva, S. (2024). Pedagogical Creativity: Development of Artistic and Creative Competence of Teacher and Student. Continuing Professional Education: Theory and Practice, 80 (3), 19–30.

© 2026 The Author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Tomashevskyi, V., Digtiar, N., Chumak, L. et al. (2024). Artistic and pedagogical competences of the fine arts teacher: Adaptation to the postmodern society. Postmodern Openings, 15(2). LUMEN Scientific Publishing House.

Zhang, C., Xu, S. (2025). Aesthetic experience and educational value in co-creating art with generative AI. Evidence from a survey of young learners. arXiv preprint. https://arxiv.org/abs/2509.10576.

References

Baranovska, I. M., Kovalchuk, O. V., Sydorenko, N. P. (2024) Formation of cultural and inovative competences of future art teachers: Methodological foundations. Mystetstvo ta osvita (1), 9–16.

Havrylova, L. A. (2021) Competency-based approach in art education: Methodological guidelines. Pedahohichni nauky, (96), 45–52.

Hurevych, I. M. (2018) Methodological foundations of professional competence formation of future teachers. Vinnytsia: Nilan-LTD.

Martyniv, L. V. (2021). Methodology of forming artistic and professional competence of future music teachers. Profesiina osvita: metodolohiia, teoriia ta tekhnolohii, (13), 85–94.

Masol, L. M. (2020). Competency-Based Approach in Art Education. Kyiv: Pedahohichna dumka.

Nychkalo, N. H. (2020). Competency paradigm as a basis for modernizin professional education. Osvita i suspilstvo, (3), 7–15.

Padalka, H. M. (2022) Art pedagogy: Axiological and competency dimensions. Kyiv: Osvita Ukrainy.

Pometun, O. I. (2020). Theory and practice of forming key and subject competences of students. Kyiv: Heneza.

Rudnytska, O. P. (2021). Art pedagogy: contemporary concepts and educational practices. Kyiv: Akademiia.

Arts-based approaches in interprofessional education: A scoping review. (2025). Journal of Interprofessional Education & Practice, 40, 1–10. https://doi.org/10.1016/j.xjep.2025.100757

Farahie, S. N. B., Sihes, A. (2025). Competency Development in Visual Arts Education: Human Capital and Teaching Effectiveness (Systematic Review). International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 15(9), 1–15. https://doi.org/10.6007/IJARBSS/v15-i9/26402

Sysoieva, S. (2024). Pedagogical Creativity: Development of Artistic and Creative Competence of Teacher and Student. Continuing Professional Education: Theory and Practice, 80(3), 19–30.

Tomashevskyi, V., Digtiar, N., Chumak, L. et al. (2024). Artistic and pedagogical competences of the fine arts teacher: Adaptation to the postmodern society. Postmodern Openings, 15(2). LUMEN Scientific Publishing House.

Zhang, C., Xu, S.(2025). Aesthetic experience and educational value in co-creating art with generative AI. Evidence from a survey of young learners. arXiv preprint. https://arxiv.org/abs/2509.10576

© 2026 Автор(и) Ця робота публікується у відкритому доступі та розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 Licence (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Про авторів

Анетта Омельченко, кандидатка педагогічних наук, доцентка, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: omelchenkoanetta@gmail.com
Наталія Кравцова, кандидатка педагогічних наук, доцентка, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: kravtsovan53@ukr.net
Тамара Панасюк, концертмейстер, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна, e-mail: tamara.panasyuk1963@gmail.com

About the Authors

Anetta Omelchenko, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: omelchenkoanetta@gmail.com
Nataliia Kravtsova, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: kravtsovan53@ukr.net
Tamara Panasyuk, Concertmaster at the Department of Vocal and Choral Training, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: tamara.panasyuk1963@gmail.com

© 2026 The Author(s). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 Licence
(https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)